

Ongi etorri Durangoko Udalaren **Barneko Informazio-Sistemaren, BIS**, webgunera.

Hemen BIS sistemari buruz jakin behar duzun guztia azalduko dizugu:

1.- Zer da BIS?

Barneko Informazio-Sistema bat da. Sistema honi esker pertsonak aukera dute Durangoko Udalari erakundearekin duten lan-harremanaren edo harreman profesionalen ondorioz ezagutu ahal izan dituzten irregulartasunen berri emateko. Sistemak gertakariak informatzailea babesteko bermearekin ikertzeko aukera ematen du.

BIS, Durangoko Udalak 2019/1937 (EB) Zuzentarauarekin eta informatzaileak babesteari buruzko Estatuko legediarekin duen konpromisoa da.

BISen oinarriak hauek dira:

- **Erantzukizuna:** Durangoko Udaleko Barneko Informazio Sistemaren arduradun izendatzen da Idazkaritza arloko Administrazio Orokorreko teknikari lanpostua betetzen duen pertsona, zeinak barneko informazio-sistema kudeatzeko eta ikerketa-espeditentak izapidetzeko eskumenak izango baititu.
- **Prozedura:** hartutako informazioak jaso, izapidetu eta ebazteko orduan informazioen kudeaketak babes-, konfidentzialtasun-, objektibotasun- eta eraginkortasun-betebeharrei erantzuten die.
- **Sistema informatikoa:** diseinutik konfiguratuta dago informazioa segurua eta konfidentziala dela bermatzeko, eta euren kasuaren jarraipena egiterakoan informatzaileek anonimotasuna izan dezaten.

1.1.- Zeri buruz informatu daiteke?

BISren bidez Durangoko Udalaren jarduketa hauen berri eman dezakezu:

- **Arau-hauste penal eta administratibo larriak eta oso larriak** (Espainiako legeriaren barruan eta, kasu guztietan, Ogasun Publikoa edo Gizarte Segurantzaren urratzen dutenak).
- **Europar Batasuneko legediaren aurkako ekintzengatiko arau-hausteak**, baldin eta Batasunaren finantza-interesei eragiten badiete edo bere barne-merkatuan eragiten badute (EB 2019/1937 Zuzentarauaren eranskineko egintzak).

Jasotako informazio guztiak prozeduraren arabera tratatuko dira, zorrotasunez, objektibotasunez eta konfidentzialtasunez.

1.2.- Nork eman dezake informazioa?

Durangoko Udalarekin lan-harreman edo harreman profesionalen bat edukitzeagatik gure erakundearen barruan ustezko irregulartasunei buruzko informazioa dutenak.

Horien barruan sartzen dira:

- Durangoko Udaleko langileak.
- Besteren konturako langileak.

- Langile autonomoak.
- Erakunde baten akziodunak edo administrazio-, zuzendaritza- edo ikuskapen-organoa osatzen duten pertsonak.
- Boluntarioak, bekadunak eta praktiketako langileak.
- Durangoko Udalaren kontratistentzat, azpikontratistentzat eta hornitzaileentzat lan egiten duten pertsonak.

1.3.- Nola funtzionatzen du?

1. **Komunikazioa aurkeztea.** Informatzaileak irregulartasunaren berri ezarritako kanal elektronikoen bidez eman ahal izango du, bere burua identifikatuz edo modu anonimoan.
2. **Komunikazioa berrestea.** Gehienez ere 7 eguneko epean, informatzaileak informazioa sisteman behar bezala erregistratu dela adierazten duen hartu-agiria jasoko du.
3. **Kasuaren jarraipena.** Informatzaileak bere kasuaren egoera kontsultatu ahal izango du webguneako gune pribatu eta anonimo batean, komunikazioari alta ematean jasotzen duen gakoa eta pasahitza erabiliz.
4. **Komunikaziorako sarbidea eta komunikazioa onartzea.** Jasotako informazioa eskuratzeko aukera BISA, Barneko Informazio-Sistemaren Arduradunak, baino ez du. Sistema kudeatzeko ordezkariak informazioa ez onartzeko arrazoirik dagoen aztertuko du; delitu-zantzurik ikusten badu, zuzenean bidaliko du Fiskaltzara.
5. **Ikerketaren hasiera.** Informazioa onartzen bada, BISA gertakariak ikertzen hasiko da. Prozesuak informatzailearen konfidentzialtasuna eta nortasunaren babesa bermatuko ditu.
6. **Informazioa egiaztatzea eta zabaltzea.** Ikerketak irauten duen bitartean beharrezko jarduketak egingo dira informatutako egitateak egiazkoak direla baieztatzeke. Jasotako jatorrizko informazioa zabaltzeko ahalegina egingo da eragindako pertsonak emandako beste informazio gehigarri batekin (datuak, agiriak,...). Pertsona horiek ezin izango dute inoiz informatzailearen nortasuna ezagutu.
7. **Ikerketaren epeak.** Prozesuak gehienez 3 hilabete iraungo du, informazioa jasotzen denetik zenbatuta. 6 hilabetera arte luzatu ahal izango da kasuaren konplexutasunak hala eskatzen badu. Amaitzeko aurreikusitako data informatzaileari eta eragindako pertsonari jakinaraziko zaie.
8. **Ikerketaren amaiera.** Ikerketari amaiera ematen dion ondorioen azken txostenak honako hauek zehaztuko edo eragingo ditu:
 - Espedientea artxibatzea. Irregulartasuna benetakoa den ebidentziarik ez badago.
 - Jarduteko proposamena. Hala badagokio, zehapen-espedientea irekitzeko eskumena duen organoari bidaliko zaio.
 - Fiskaltzara bidaltzea, delitu-zantzurik ikusten bada.

Informatzaileak eta eraginpekoak jakinarazpena jasoko dute, txostenaren emaitzarekin eta prozesuaren amaierarekin batera.

1.4.- Nor da BISren arduraduna?

BISren arduraduna Administrazio Orokorreko Idazkaritza arloko Goi-mailako Teknikaria da, eta modu autonomo eta independentean dihardu. Organo hori Durangoko Udaleko Gobernuak izendatzen du.

2.- Eskubideak

2.1.-Ustezko arau-hauste baten informatzailea bazara:

- Irregularitasun-susmoen **berri eman ahal izango duzu**, zure datuak emanez edo modu anonimoan. Baina horretarako beharrezkoa da:
 - Irregularitasuna Durangoko Udalarekiko lan-harreman edo harreman profesional baten testuinguruan ezagutu izana.
 - **Fede onez jokatzea**; legearen edo interes orokorraren aurkako interes faltsurik gabe; horrela jokatzek zigorra ekar lezake.
- Helarazten diguzun informazio guztia **konfidentzialtasun osoz tratatuko dugu**. Zure nortasunari buruzko datu guztiak bakarrik ezagutu ahal izango dituzte lege baimendutako pertsonak.
Informazioak eragindako pertsonak ez dituzte, inola ere, datu horiek ezagutuko.
- Ustezko arau-hauste baten berri emateak **ezin izango dizu errepresaliarik ekarri**. Ez zuri, ez zurekin zerikusia duen inori. Informatzailea Babesteko Legearen IV. tituluak (arau-hauste administratibo larriei, oso larriei, penalei edo Europar Batasuneko Zuzenbideko aplikatzekoak) berariazko babes- eta laguntza-neurriekin bermatzen du eskubide hori.
- Eman diguzun informazioa agintaritzak judizial batek eskatzen badu, **idatziz jakinaraziko dizugu**, salbu eta horrek ikerketa edo prozedura judiziala arriskuan jar badezake.

2.2.-Komunikazioak eragindako pertsonen eskubide hauek izango dituzte:

- Errugabetasun-presuntzioa.
- Euren burua defendatzea eta espedientearekiko irispidea (Informatzailea Babesteko Legeak ezartzen duenarekin bat).
- Konfidentzialtasuna (euren identitate, gertakari eta prozeduraren datuekikoa).

2.3.- Kanpoko kanalak

BIS lehentasunezko bidea da administrazioko, zigor-arloko edo Europar Batasuneko zuzenbideko arau-hauste larri edo oso larrien berri emateko.

Hala ere, **Informatzailea Babesteko Agintaritzak Independentearen** kanpoko kanalaren bidez ere jakinaraz ditzakezu, zuzenean edo gure barne-kanalen bidez informazioa eman ondoren.

3.- Nola eman dezaket informazioa

Informazioa emateko gaitutako **kanaletako batean sartu aurretik**, eta informazioari dagokionez gauzak ahaztea edo zehaztasun-faltak saihesteko, ahalik eta datu gehien biltzea gomendatzen dizugu.

Datu horiek zenbat eta zehatzagoak izan, orduan eta errazagoa izango zaigu informazioa izapidetzea eta, hala badagokio, ikertzea.

Gertatutakoari buruz eman daitezkeen datuak:

- Lekua, eguna eta ordua.
- Eragindako pertsona edo pertsonak (ustez arau-haustea egin dutenak).
- Bertaratutako pertsona edo pertsonak, balizko lekukoak izan daitezkeenak.
- Gertaeren deskribapen zehatza.
- Gertatutakoari lotutako ebidentziak.

Informazioa bidali ondoren informazio gehiago eman nahi baduzu, jarraipen-arloaren bidez jakinaraz diezagukezu (ikus beheago).

3.1. Internet bidez: kanal elektronikoa

Informazioa era elektronikoan emateko, webgunean dagoen formularioa erabili behar duzu. Pantailan hainbat eremu agertzen dira, beharrezko datuekin osa ditzazun.

Formularioa bete eta igorri ondoren, erregistroa berretsiko dugu.

Sartzeko gako bat bidaliko dizugu, gurekin harremanetan jartzeko eta izapiddeen jarraipena egiteko. Gorde gako hori modu anonimoan informatu baduzu, ezingo baita berreskuratu..

Beste daturen bat eskatu behar badizugu ere kanal hau erabiliko dugu.

4. -Jarraipen-arloa

Gune hau jasotako komunikazio bakoitzerako webgunearen atal pribatu eta anonimoa da.

Sartu ahal izateko segurtasunez iristeko eman dizkizugun sarbide-gakoak behar dituzu.

Atal honen bidez honako hauek egin ditzakezu:

- Zure kasuaren izapidetze-egoera kontsultatu.
- Gurekin komunikatu.